

تحلیل عملکرد مدیریت نوین روستایی با رویکرد حکمرانی خوب (مورد مطالعه: دهیاری‌های بخش مرکزی، شهرستان ایوان)

مرضیه موسوی*^۱، سعید محمدزاده^۲، پریسا پاک^۳، محمدجواد فتاحی^۴

۱) دانشجوی دکتری ترویج کشاورزی پایدار و محیط زیست، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، ملاتانی، ایران.

۲) استادیار دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، ملاتانی، ایران.

* نویسنده مسئول: marziehmousavi66@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۵/۲۰

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۲/۱۶

چکیده

مدیریت، مهمترین عامل در حیات، رشد و بالندگی یا مرگ یک جامعه است و روند حرکت را از وضع موجود به سوی وضع مطلوب کنترل می‌کند. بر این اساس توجه به ساختار مدیریت در جوامع روستایی یکی از موضوعات اساسی در تحلیل مسائل روستایی کشور است. رویکردهای مختلفی در زمینه مدیریت روستایی وجود دارد که یکی از جدیدترین و مهمترین آنها، حکمروایی مطلوب و خوب روستایی می‌باشد. بر این اساس هدف این پژوهش بررسی و تحلیل وضعیت موجود مدیریت محلی روستاها به لحاظ عملکرد با شاخص‌های ۸ گانه حکمروایی مطلوب است. برای این منظور از روش‌شناسی توصیفی-تحلیلی، با استفاده از منابع کتابخانه‌ای و پژوهش میدانی (پرسشنامه) استفاده شد. جامعه آماری تحقیق یازده روستای دهستان‌های نبوت و سراب شهرستان ایوان می‌باشد که ۱۲۲ نفر به صورت تصادفی ساده مطالعه شده‌اند. نتایج بررسی وضعیت عملکرد مدیران روستایی در شاخص‌های هشتگانه حکمرانی خوب روستایی نشان می‌دهد، در بین هشت شاخص مورد بررسی میانگین چهار شاخص مشارکت، پاسخگویی، شفاف بودن و عدالت بیشتر از میانگین مبنا بوده است و میانگین چهار شاخص کارآیی، قانون‌مداری، مسئولیت‌پذیری، اجماع‌پذیری از میانگین مبنا کمتر بوده است. منفی شدن شاخص انحراف از میانگین اکثر شاخص‌های مذکور، ضعف عملکرد دهیاری‌ها در اکثر شاخص‌های حکمرانی خوب را از دیدگاه پاسخگویان نشان می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: مدیریت روستایی، حکمرانی، مشارکت مردمی، دهیاری.

مقدمه

وجود مدیریت واحد روستایی نقش مؤثری در تأمین مشارکت مردم و به کارگیری توان و استعداد نهفته آنان در امر توسعه دارد، به طوری که وجود نهادهای مختلف در امر مشارکت روستایی باعث سردرگمی روستائیان برای دخالت در امور روستا خواهد شد. اگر به توسعه روستایی با نگرشی بلندمدت و پایدار اندیشیده شود، باید اذعان کرد که سنگ بنای توسعه پایدار روستایی بر مشارکت مردم استوار است. به همین جهت تدبیر حکم می‌کند که متولیان امر توسعه روستایی توجه و پرداختن به نهادهای محلی را وجهه همت خویش قرار دهند (Badri, 2012). در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، تمرکززدایی از وظایف دستگاه‌های دولتی در قالب یکی از رویکردهایی است که در عرصه جهانی تجربه شده است. در تدوین برنامه سوم توسعه کشور، ضمن آگاهی از مضار تمرکز تصدی‌های غیرضرور در بدنه دولت، در چندین ماده قانونی، تلاش شد تا زمینه واگذاری برخی از وظایف اجرایی دستگاه‌های دولتی به نهادهای عمومی غیردولتی و محلی فراهم شود؛ در حوزه مدیریت و برنامه‌ریزی شهری، ماده ۱۳۶ و در حوزه مدیریت و برنامه‌ریزی روستایی، بند ۲ ماده ۱۳۷ قانون برنامه سوم، بدین نکته توجه شده و در سایر قوانین نیز پشتوانه‌های مالی تفویض و واگذاری اموری که جنبه محلی دارند، از دستگاه‌های دولتی به سازمان‌ها و نهادهای محلی (شهرداری و دهیاری‌ها) پیش بینی شده است (ODMI, 2006). آخرین قانون در زمینه مدیریت روستایی در ایران با عنوان قانون «تشکیلات، وظایف و انتخاب شوراهای اسلامی کشوری و انتخاب شهرداران» در سال ۱۳۷۵ به تصویب رسید و براساس این قانون، مدیریت روستا همچنان بر عهده شورای اسلامی روستاست (Kalantari, 2005). پس از تصویب این قانون، مشکلات اجرایی مدیریت روستایی سبب شد تا در سال ۱۳۷۷ با تصویب قانونی به نام «تأسیس دهیاری‌های خودکفا در روستاهای کشور» به وزارت کشور اجازه داده شود تا برای اداره امور روستاها، سازمانی به نام «دهیاری» را تصویب کند. با اصلاح قانون وظایف، تشکیلات و انتخاب شوراهای اسلامی در سال ۱۳۸۲، یک تجربه اجرایی جدید در عرصه مدیریت روستایی شکل گرفت که همان راه اندازی دهیاری‌ها بود (ODMI, 2006). دهیاری‌ها نیز به عنوان یک سازمان مردم نهاد، برای انجام دادن رسالت خود نیازمند ارزیابی و اطمینان از روند برنامه‌های مدیریتی خود و به تبع آن پاسخگویی و کسب رضایت مطلوب روستائیان هستند. کسب رضایت مطلوب روستائیان به عنوان واکنش مؤثر به عملکرد دهیاران سبب خواهد شد که آنان با اطمینان بیشتری وظایف شهروندی مانند پرداخت عوارض و خودیاری را انجام دهند (Daneshvar Ameri *et al.*, 2016). بنابراین، ضروری است عملکرد این نهاد مردمی مورد بررسی قرار گرفته تا زمینه مناسبی برای افزایش توانمندی‌ها و رفع کاستی‌ها فراهم شود.

مبانی نظری

مدیریت فرایند به کارگیری مؤثر و کارآمد منابع مادی و انسانی در برنامه‌ریزی، سازماندهی، بسیج منابع و امکانات و

هدایت و کنترل برای دست یابی به اهداف مدیریتی و سازمان تعریف شده که بر اساس نظام ارزشی و معیارهای مورد قبول صورت می‌گیرد (Rezaian, 2002). مدیریت نوین به عنوان مجموعه‌ای از سیستم‌هایی نظیر سازماندهی محیط کار، پیشنهادها و اطلاع‌رسانی سریع و ... که بر اساس تفکر بهبود مستمر استقرار یافته و به منظور افزایش بهره‌وری فعالیت می‌نماید، تعریف شده است (Mahdavi & Karimipour, 2013). علاوه بر این در متون مورد مطالعه، مدیریت روستایی مجموعه‌ای از دانش، اطلاعات، فنون و مهارت‌ها تعریف شده است که با هنر مدیریت، فرایند و عمل برنامه‌ریزی به منظور دستیابی به توسعه پایدار روستایی را با توجه به اهداف محوری برنامه‌ریزی توسعه روستایی سامان می‌بخشد. هدف مدیریت روستایی ایجاد رابطه منطقی و تنظیم شده بین انسان و محیط برای رسیدن به رضایتمندی و خشنودی در زندگی مردم مناطق روستایی است (Mohammadi & Abdullahi, 2017). به عبارتی مدیریت روستایی تلفیق و تنظیم عوامل مختلف طبیعی، انسانی، اقتصادی در جامعه روستایی را به عهده دارد، تا هدایت و رهبری روستا به نحو صحیحی انجام گیرد (Azmi & Rezaei, 2017). مدیریت روستایی عبارتست از مدیریت منطقی منابع انسانی و طبیعی در محیط‌های روستایی برای نیل به هدف پایداری اجتماعات محلی و زیست محیطی بر اساس فرایندهای علمی و مدیریتی. تعریف ذکر شده در برگزیده عوامل زیر است:

- ۱- تأکید بر منابع انسانی به عنوان مهم‌ترین عامل مدیریت و توسعه روستایی که در خود آموزش جوامع محلی، استفاده بهینه از استعدادها و دانش بومی را مستتر دارد؛
- ۲- استفاده منطقی و پایدار از منابع در دسترس جوامع محلی که در آن نکات توسعه پایدار به نحو احسن رعایت گردد؛
- ۳- استفاده از اصول علمی نوین مدیریتی و به نحوی ترکیب آن با دانش بومی و تجربیات سنتی مدیریت روستایی که سازگارتر با جوامع محلی و شرایط زیست محیطی باشد (Badri, 2012). در نتیجه، یکی از اهداف پایه‌ای مدیریت روستایی برطرف کردن نیازهای اولیه روستاییان است. از آنجا که انسان‌ها براساس جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنند و محیطی که از آن تأثیر می‌پذیرند دارای نیازهای متفاوتی هستند، مدیریت روستایی در روستاهای مختلف به شکل متفاوتی عمل می‌کند و الگوی مدیریتی ثابتی برای تمام روستاها استفاده نمی‌شود (Taleb, 2018). مدیریت نوین روستایی باید علاوه بر دارا بودن اصول مدیریت همانند: رهبری، برنامه‌ریزی و سازماندهی و ... بایستی معیارهایی همچون: جامع‌نگری و جمع‌گرایی، انعطاف‌پذیری و ابتکارگرایی، مشارکت‌جویی و ... را در خود داشته باشد تا بتواند به جذب مشارکت مردم محلی، توانمندسازی آنها و توسعه ظرفیتی روستاییان اقدام نمایند. بر این اساس دهیاری‌ها که مهم‌ترین بازوی اجرایی شوراهای اسلامی می‌باشند، به عنوان نماد مدیریت نوین و نوگرا قلمداد می‌شوند و باید به کلیه خصیصه‌های مدیریت نوگرا آگاهی داشته باشند تا بتوانند با پیاده‌سازی اصول مدیریت نوین در جهت توسعه پایدار روستایی گام بردارند (Mohammadi & Abdullahi, 2017).

این مبنای اهداف مدیریت روستایی نیز ایجاد رابطه منطقی و تنظیم شده بین انسان و محیط برای رسیدن به رضایتمندی و خشنودی در زندگی مردم مناطق روستایی است، که در رأس آن وجود عناصری برای برنامه‌ریزی آینده و اداره امور کنونی روستا ضروری است. این عناصر باید از همکاری متعادل و فعال نیروهای بیرونی (دولت، بازار) و درونی (مردم محلی، تشکلهای سازمان‌های محلی) صورت گیرد (Afrakhteh, 2011). بنابراین، در قالب تعریف‌های فوق، می‌توان نوسازی و بهسازی محیط کالبدی روستایی؛ هدایت و نظارت بر فرایند عمران روستایی؛ و ارتقای شرایط کار و زندگی را به عنوان اهداف خرد برای مدیریت روستایی در نظر گرفت (Barghi, H. & Ghanbari, 2017). نگاهی گذرا به تاریخچه مدیریت روستایی کشور و مشاهده عدم تحول اساسی در پایه‌های زندگی مردم، مشخص می‌سازد که در طول زمان به نقش سازمان‌ها و تشکلهای خودجوش محلی برای مدیریت امور روستاها کمتر توجه شده و این امر از دست رفتن فرصت‌های مشارکت مردم را به دنبال داشته است. در زمان حاضر، نقش نهادهای محلی و مشارکت روستاییان در فرایند مدیریت روستایی مورد تأکید قرار گرفته است، به گونه‌ای که دستیابی به توسعه همه جانبه و یکپارچه روستایی بدون اتخاذ روش‌هایی که زیربنای آن مشارکت مردم و نهادهای محلی باشد، میسر نیست (Moradi & Papzan, 2013). به عبارتی دیگر، امروزه با توجه به تغییر شرایط و مقتضیات زمانی روش‌های سنتی مدیریت برای اداره امور و توسعه روستایی کارساز نیستند. با توجه به این واقعیت که امروزه پارادایم مسلط توسعه روستایی از نوع ارتباطی و مشارکتی است (Atkociuniene, 2014). پایه و اساس سازمان‌های محلی بر اصل حاکمیت مردم بر مردم بنا شده و مشارکت رکن اساسی در فلسفه وجودی این نهادهاست (Sharma, 2004). علاوه بر موضوع مشارکت، مدیریت غیرمتمرکز، تصمیم‌گیری ضابطه‌مند، تفکر سیستمی و الگوی انجام کار مأموریتی از دیگر ویژگی‌های مدیریت نوین روستایی به شمار می‌آیند. همچنین، پیش‌زمینه‌هایی از قبیل مردم‌گرایی، یکپارچگی، خوداتکایی، فراگیربودن و هماهنگی با سایر نهادها برای موفقیت مدیریت نوین روستایی ضروری است (Naderi Mehdiee, 2015). در دهه‌های اخیر حکومت‌های محلی روستایی در بیشتر کشورها در معرض تحول چشمگیری بوده است. ماهیت و زمان این تغییرات با توجه به زمینه‌های ملی هر کشور متفاوت است، اما در مفهوم وسیع آن، مدیریت روستایی از دوره پدر سالاری در اوایل قرن بیستم، به دوره دولت‌گرا در اواسط قرن بیستم و به یک دوره جدید حکمروایی در قرن بیست و یکم متحول شده است. از اواسط دهه ۱۹۹۰ م. نارضایتی نسبت به الگوی دولت حداقل (دخالت بسیار محدود دولت در اقتصاد) شکل گرفت. بحران‌های مالی دهه ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ عملکرد اقتصادی کشورهای بلوک شرق، زمینه الگوی حکمرانی خوب را فراهم ساخت. این الگو راهکار توسعه را نه دولت بزرگ و نه دولت حداقل، بلکه دولت خوب می‌داند. به عبارت دیگر مداخله کم و یا زیاد دولت مشکل توسعه را حل نمی‌کند بلکه کیفیت دولت، مسأله است (Ahmadi & Cheraghi, 2018). شکل حکومت فعلی در بسیاری از مناطق جهان به صورت سیستم تعاملی می‌باشد، این روش ترکیبی از روش‌های بالا به پایین و براساس دسترسی به قدرت سیاسی و نهادی

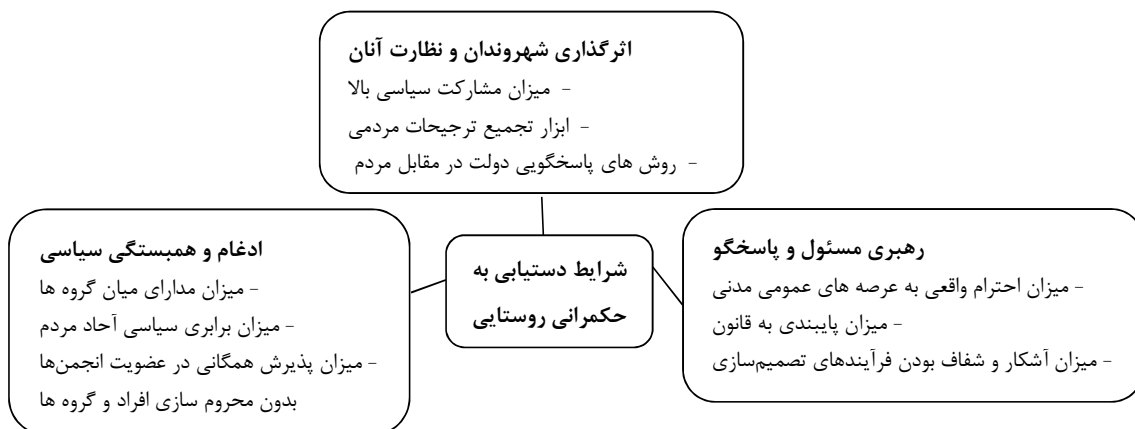
و به دنبال حاکمیت قانون طراحی می‌شود. در مقابل در دیدگاه حکمرانی تصمیم‌گیری براساس نیازهای ذینفعان محلی و تقسیم قدرت و انتقال اطلاعات و از پایین به بالا می‌باشد (Go & Trunfio, 2011). به طور کلی براساس آنچه ذکر شد عامل پیدایش الگوی حکمرانی خوب را می‌توان در سه عنوان: ۱- افزایش بحران‌های مالی از سال ۱۹۷۰؛ ۲- تحول عملکرد اقتصاد جهانی و ۳- ضعف عملکرد اقتصادی کشورهای در حال گذار (از برنامه‌ریزی متمرکز و اقتصاد دولتی به اقتصاد بازار) مورد بررسی قرار داد (May Dory, 2005).

براساس برنامه سازمان ملل، «حکمرانی خوب» نیز عبارت است از مدیریت امور عمومی براساس قانون و مشارکت گسترده مردم در فرایند حکومتداری. همچنین کوششی برای حاکمیت قانون، شفافیت، مسئولیت‌پذیری، مشارکت، برابری، کارایی و اثربخشی، پاسخگویی و دیدگاه راهبردی در اعمال قدرت سیاسی، اقتصادی و اداری است (UNDP, 2002). حکمروایی خوب نقش بسیار مهمی در توسعه پایدار و مدیریت مؤثر انسان، طبیعت و اقتصاد دارد (Morita & Zaelke, 2007). امروزه حکمرانی مطلوب یکی از اهداف مورد تأکید بسیاری از کشورها بوده و این کشورها از طریق برنامه‌ریزی نهادها و دخالت بازیگران اجتماعی مختلف به دنبال دستیابی به ایده مشارکت عموم مردم در روند تصمیم‌گیری و حتی تدوین سیاست‌ها می‌باشد (Mantino, 2010). بعضی از محققان، حکمرانی خوب را به مثابه شکلی از مدیریت تعریف می‌کنند که به صورت دموکراتیک یک یا چند عملیات دولتی را اجرا می‌کند. این تعریف تأکید می‌کند که حکمرانی باید شامل تصمیم‌گیری و اجرای سیاست باشد. در نتیجه، حکمرانی خوب شامل تصمیم‌گیری روزانه و پیاده‌سازی تصمیمات و تولید نتایجی است که می‌تواند توسط دیگران مورد قضاوت قرار گیرد. به منظور انجام این کار، اقدامات حکمرانی خوب باید ۸ معیار پاسخگویی، مسئولیت‌پذیری، شفافیت، مشارکت، تبعیت از قانون، کارایی و اثربخشی، تساوی، رفتار فراگیر و هماهنگ ساختن (توافق داشتن) را برآورده کند (Yaghi, 2008). همچنین، سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) نیز، پاسخگویی، شفافیت، کارآمدی و موثر بودن، مسئولیت‌پذیری، عادلانه و همه‌جانبه، اجماع‌گرایی، مشارکتی و حاکمیت قانون را هشت ویژگی عمده حکمرانی خوب می‌داند (Missnes, 2008). بر این اساس در سال‌های اخیر، موضوع حکمرانی روستایی در کانون توجه محققان و سیاست‌گذاران توسعه به ویژه توسعه روستایی قرار گرفته است. مهم‌ترین دلایل توجه به این مفهوم عبارتند از: افزایش فشار بر حکومت‌های محلی ناشی از گسترش وظایف بدون پشتیبانی لازم از آن‌ها، کاهش منابع دولتی و کمک حکومت مرکزی، ضرورت افزایش کارایی حکومت محلی، چالش‌های قلمرو و پیچیدگی روابط بین نهادی، افزایش روزافزون هزینه ارائه خدمات روستایی و تمایل دولت‌های مرکزی به کاهش هزینه‌ها، اعتقاد اکثر دولت‌ها به کارآمدی سازمان‌های محلی، اعتقاد به

¹- The Organization for Economic Cooperation and Development

اصل خودکفایی و خوداتکایی، فراهم کردن موجبات مشارکت مردم، ناتوانی مدل‌های سنتی مدیریتی، کاهش فاصله حکومت با مردم، مدیریت در سطح محلی، اثربخش‌ترین و پایدارترین شیوه اعمال مدیریتی در توسعه، کاهش تصدی‌گری و تمرکز دولت و غیره (Norouzi et al., 2017). در این راستا، مهمترین اهداف حکمرانی خوب روستایی به شرح زیر می‌باشد:

- حضور و تقویت بخش‌های خصوصی و غیردولتی کارآمد؛
 - تقویت و بازساخت نهادهای جامعه مدنی در جهت استقرار دموکراسی و مشارکت روستائیان؛
 - عدم تمرکز قدرت و ثروت در دولت مرکزی؛
 - تربیت مدیران محلی کارآمد و نخبگان اجرایی تأثیرگذار؛
 - افزایش مشارکت و مداخله تمامی افراد و صاحبان منافع در فرایندهای سیاسی درون جوامع محلی؛
 - اصلاح مدیریت بخش عمومی و خصوصی؛
 - بهبود کیفیت معاش و افزایش امکان زندگی برای همه روستائیان؛
 - اعتدای امنیت، برابری و پایداری و کاهش فساد؛
 - حفظ دموکراسی، کاهش فقر و جدایی‌گزینی‌های اجتماعی، قومی و فرهنگی و ...؛
 - ایجاد فرصت و امکان برای روستائیان به منظور نشان دادن خواسته‌ها و آمال آنها در زندگی (افزایش اختیارات روستائیان برای ایفای یک نقش فعال)؛
 - دستیابی به توسعه‌ای مردم سالارانه و برابرخواهان (رکن الدین افتخاری و همکاران، ۱۳۹۱).
- هایدن و براتون (۱۹۹۵) سه دسته شرط را برای دستیابی به اداره مردمی و کارآیی شهر برمی‌شمارد که می‌توان از این شرط‌ها در مباحث روستا نیز بهره برد (Ghadermarzi & Jamini, 2017).

شکل ۱: شرایط دستیابی به حکمرانی روستایی (قادرمرزی و جمینی، ۱۳۹۶)

شاخص‌های حکمرانی روستایی: سازمان ملل در چارچوب برنامه ابتکار عمل حکمرانی روستایی، اصول زیر را به عنوان

معیارهای حکمرانی برشمرده است:

۱- مشارکت^۱: مشارکت روستاییان، به معنی سهیم شدن روستاییان در فرایند تصمیم سازی در امور روستا و قدرت است.

۲- شفافیت^۲: سهولت دسترسی مستمر روستاییان به اطلاعات.

۳- پاسخگویی^۳: حساب پس دادن مسئولان در برابر روستاییان.

۴- عدالت^۴: تخصیص عادلانه منابع میان روستاییان.

۵- اثربخشی و کارایی^۵: استفاده بهینه از منابع برای تأمین نیازهای روستاییان و رضایت مردم.

۶- قانون مندی^۶: پای بندی به قانون در گرو آگاهی روستاییان از قانون است.

۷- پذیرا بودن^۷: مسئولان روستایی باید نسبت به خواسته های روستاییان پاسخ دهند.

۸- جهت گیری هماهنگ^۸: ایجاد توافق میان منافع مختلف، که این کار مستلزم وجود ارتباط میان تمام نهادها و سازمان‌های

رسمی و غیررسمی و روستاییان است.

۹- نگاه راهبردی^۹: رهبران و مردم درباره آنچه برای پیشبرد امور در حوزه حکمروایی جریان دارد، باید بر چشم اندازی بلند

مدت تکیه کنند. در رابطه با حکمرانی خوب روستایی دیدگاه‌ها و نظریه‌هایی مطرح شده است. در جدول شماره یک خلاصه

ای از این نظریه‌ها آورده شده‌اند. در ایران شاخص‌های حکمرانی عبارتند از: ۱. پاسخ گویی؛ ۲. اجماع محوری؛ ۳. شفافیت؛

۴. مشارکت جویی؛ ۵. قانون محوری؛ ۶. مسئولیت پذیری؛ ۷. عدالت جویی؛ ۸. کارآیی و اثربخشی (Parliamentary Research

Center, 2004). هر کدام از این شاخص‌ها دربرگیرنده متغیرهای متعددی هستند و در مجموع، دربرگیرنده کلیه ابعاد

حکمرانی خوب در نواحی روستایی ایران هستند. بنابراین ضرورت دارد که دهیاران به عنوان مدیران روستایی بتوانند با اجرای

مطلوب ابعاد حکمرانی خوب و شاخص‌های آن زمینه‌ساز تحقق مدیریت مطلوب روستایی و به دنبال آن تحقق توسعه روستایی

گردند. در زمینه حکمرانی خوب پژوهش‌های متعددی انجام شده است. در ادامه به نتایج تعدادی از پژوهش‌ها اشاره می‌شود.

نتایج مطالعه Hesam et al. (2014) نشان داد در صورت تحقق حکمرانی خوب روستایی، می‌توان امیدوار به صیانت از

حقوق روستاییان بود.

1- Participation

2- Transparency

3- Responsiveness

4-Equity

5-Effectiveness and Efficiency

6-Rule of Law

7- Responsiveness

8- Orientation Consensus

9- Strategic Vision

جدول ۱: خلاصه نظریات مطرح شده در زمینه حکمرانی خوب روستایی

نظریه	نظریه عناصر اصلی و کلیدی مؤثر در نظریه	عناصر اصلی و کلیدی مؤثر در حکمرانی خوب روستایی
توانمندسازی	فرایند گروهی چندسطحی، توسعه ظرفیت‌ها بر اساس واقعیت‌ها، نقش داشتن در گروه، افزایش مهارت‌ها، توزیع و تسهیم قدرت بین افراد	مشارکت حداکثری، توافق جمعی، توسعه درون‌زا، شبکه اجتماعات روستایی، رهبری تکثرگرا، مهارت‌ها و یادگیری مشارکتی
توسعه مشارکتی	فرایند جامع، پویا، همبسته، یکپارچه، چندبعدی و چند فرهنگی، ایجاد ظرفیت محلی مشارکت، تواناسازی برای مشارکت در برنامه‌ریزی و عمل، توجه به اقشار و گروه‌های درحاشیه مانده و فقیر، شراکت، قدرت تفویض شده، کنترل و نظارت	پاسخگویی و مسئولیت پذیری، برنامه‌ریزی غیرمتمرکز و چندسطحی، تعامل سه نهاد دولت، بخش خصوصی و جامعه، ارتباطات باز، توزیع نظام مند و برابر قدرت، تشکیل‌های مدنی قوی، آزادی عمل در برابر کنترل، تفویض مردم
توسعه ظرفیتی	رویکردی فرابخشی، تفکر نظام‌مند، توانمندسازی افراد و تشکل‌ها، افزایش مهارت، یادگیری و انطباق مداوم، توسعه منابع انسانی، نظارت و تسهیلگری، دانش بومی، مشارکت مردم، ارزیابی و نقد مدیران محلی	مسئولیت‌پذیری مردم محلی، شبکه‌های کردن فعالیت‌ها، ارتباطات و وابستگی بین عناصر، شفافیت و پاسخگویی، حق توسعه یافتگی، نهادسازی و تقویت نهادها، ظرفیت موجود
توسعه نهادی	الگوی رفتاری منظم برای رفع نیازهای اساسی، توجه به سرمایه اجتماعی، جامعه مدنی، آموزش عمومی، پیوندهای نیرومند درون اجتماعی، روابط حمایتی بین کنشگران دولتی و خصوصی، عدم تصدی‌گری	تکثرگرایی، شنیدن درخواست‌ها، شبکه‌های انبوه اجتماعی، کنش جمعی، ساختار سازمانی افقی، تمرکززدایی، شفافیت و پاسخگویی مدیران، قانون محوری
مدیریت محیطی	نظریات مشارکتی، ظرفیت سازی، توانمندسازی و نهادسازی، رهبری فراگیر محیطی، محیط عاری از آلودگی، آموزش‌های محیطی، بهره برداری بهینه از محیط، گواهی شفافیت زیست محیطی	بهبود کیفیت زندگی، تقویت نهادهای پشتیبان زیست بوم، حق توسعه‌یافتگی انسان‌ها و مکان‌ها، کارایی و اثربخشی فعالیت‌ها، آموزش، شفافیت، مشارکت، قانونمندی، مدیریت سرزمینی

منبع: (نوروزی و همکاران، ۱۳۹۶) (Norouzi et al., 2017)

همچنین سنجش وضعیت رضایت روستاییان از عملکرد دهیاری‌ها در روستاهای دهستان جنوبی شهرستان گرگان نشان داد که به صورت کلی رضایت از دهیاری‌ها در این دهستان در وضعیت مطلوبی قرار داشته و روستاهای نصرآباد، چهار باغ و سیاهتلو، بهترین وضعیت را داشته‌اند. (Maleki, 2017) در تحلیل عملکرد شهرداری ایلام براساس شاخص‌های حکمرانی شایسته و خوب شهری به این نتیجه رسید که سطح تمام شاخص‌های حکمرانی خوب در شهر ایلام، پایین‌تر از سطح متوسط طیف لیکرت است؛ لذا می‌توان گفت که نواحی این شهر از لحاظ این مؤلفه‌ها در سطح نامطلوبی قرار دارند Ghadermarzi & Jamini (2017) مطالعه‌ای با عنوان ارزیابی عملکرد مدیریت نوین روستایی با رویکرد حکمرانی خوب و ارائه راهکارهای بهبود آن در نواحی روستایی (مطالعه موردی: بخش شاهو، شهرستان روانسر) انجام دادند. نتایج مطالعه نشان داد، میزان رضایتمندی روستاییان بخش شاهو از عملکرد مدیران روستایی با تأکید بر شاخص‌های حکمرانی خوب روستایی، با میانگین ۲/۸ پایینتر از حد متوسط بوده است و بیشترین میزان رضایتمندی روستاییان از مدیران نوین روستایی به شاخص توافق جمعی با میانگین ۳/۶۱ و کمترین میزان رضایتمندی به شاخص مسئولیت‌پذیری با میانگین ۳/۰۴ تعلق دارد. یافته‌های Ahmadi, M. & Cheraghi (2018) نشان می‌دهد که سطح رضایت مردم از عملکرد دهیاران در وضعیت مطلوبی قرار ندارد.

Ghasemi Nargesi *et al.* (2017) در تحقیق خود به بررسی میزان رضایت روستاییان از عملکرد مدیران محلی در شهرستان صومعه سرا پرداختند که نتایج تحقیق بیانگر اینست که مدیران محلی می‌توانند تاثیر زیادی در توسعه روستاهای شهرستان داشته باشد و همه روستاییان تشکیل مدیریت محلی یا وجود دهیاری و شوراهای را در توسعه روستا ضروری و زمینه‌های ضرورت تشکیل این مدیریت محلی در روستا را از نظر اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و همه موارد بیان نموده‌اند.

Norouzi *et al.* (2017) در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که شاخص‌های حکمرانی خوب روستایی در سطح نسبتاً ضعیفی است. همچنین مقدار Δ به دست آمده برای تمام شاخص‌های حکمروایی خوب نشان داد عملکرد تمامی دهیاری‌ها در شاخص‌های مذکور، کمتر از حد مطلوب است. (Barkin 2000) معتقد است روستاها در کشورهای جهان سوم در معرض انواع ناپایداری‌های محیطی می‌باشند. لذا مدیریت موثر و کارآمد روستایی می‌تواند در کنترل ناپایداری‌های زیست محیطی تاثیرگذار باشد. در این راستا برخورداری مدیران روستایی از شیوه مدیریت و حکمرانی محلی مشارکتی می‌تواند در مشارکت جویی مردم محلی برای مدیریت مناسب و پایدار منابع موثر باشد. نتایج مطالعه (Douglas 2005) نشان می‌دهد مناطق روستایی برای دستیابی به اهداف چشم انداز مطلوب خود در فرآیند توسعه روستایی، نیازمند برخورداری از اصول حکمرانی خوب به ویژه در زمینه مدیریت روستایی می‌باشند. برای این منظور، مدیریت روستایی نیازمند بازساخت و تحول براساس ساختارهای حکمرانی خوب می‌باشد.

براین اساس امروزه در فرآیند مدیریت روستایی انتظار بر این است که اصول حکمرانی خوب در محیط‌های روستایی پیاده شده و مدیران روستایی در تلاش برای افزایش رضایت روستاییان در راستای قواعد حکمرانی خوب باشند. بنابراین در حال حاضر مطالعات روستایی و ارزیابی و تحلیل عملکرد مدیران با توجه به هم‌راستایی شیوه‌های مدیریت آنها با معیارهای حکمرانی خوب می‌تواند به عنوان یک اصل باشد که در بلند مدت زمینه‌های رضایمندی روستاییان از عملکرد مدیران روستایی (دهیاری‌ها) را در پی خواهد داشت. از سوی دیگر، ارزیابی عملکرد دهیاران در توسعه روستایی نیز یکی از موضوعاتی است که با هدف تعیین میزان پیشرفت و توسعه روستایی توسط دهیاران صورت می‌گیرد. با توجه به کارکردهای مهمی که مدیریت روستایی (دهیاری‌ها) بر عهده دارد، بی‌توجهی و یا کم‌توجهی به آن عواقب بسیار سنگینی برای روستاها و به تبع آن کشور را در پی خواهد داشت.

به همین جهت تحلیل عملکرد دهیاری‌ها در زمینه مدیریت روستایی در راستای حکمرانی خوب دارای اهمیت و اولویتی بسیار ضروری است، چرا که می‌تواند راهگشای بسیاری از مسائل و مشکلات روستاییان بوده و با نشان دادن مشکلات و تنگناهای دهیاری‌ها به آنها و همچنین مسئولین مربوطه، گام مهمی در جهت رفع نواقص و مشکلات این نهاد بر دارد. همچنین با توجه به اینکه در شهرستان ایوان تعداد ۹ دهیاری در بخش مرکزی در راستای تحقق توسعه پایدار روستاهای منطقه مستقر

و فعال هستند و تاکنون مطالعه‌ای در زمینه بررسی عملکرد مدیران روستایی این منطقه در راستای ابعاد حکمرانی خوب صورت نگرفته است، اهمیت پژوهش حاضر را بیش از پیش نمایان می‌سازد. در این راستا، تحقیق حاضر به دنبال پاسخگویی به پرسش‌های زیر است:

۱. مطلوبیت عملکرد دهیاران در راستای ابعاد حکمرانی خوب در چه سطحی است؟

۲. عملکرد دهیاری‌ها با توجه ابعاد حکمرانی خوب بر حسب دهستان‌های مورد بررسی چگونه است؟

روش‌شناسی تحقیق

روش تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و بر حسب نحوه گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی همبستگی است. جامعه آماری پژوهش خانوارهای روستایی دهستان بخش مرکزی شهرستان ایوان بود ($N = 2552$). ۱۲۲ خانوار به شیوه نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب گردیدند. ابزار پژوهش پرسشنامه محقق‌ساخت است. بخش اول پرسشنامه به ویژگی‌های فردی و حرفه‌ای پاسخگویان و بخش دوم به وضعیت عملکرد دهیاری در راستای شاخص‌های حکمرانی خوب (مشارکت ۵ گویه، پاسخگویی ۶ گویه، کارایی ۷ گویه، شفاف بودن ۵ گویه، عدالت‌پروری ۵ گویه، قانون‌مداری ۵ گویه، مسئولیت‌پذیری ۵ گویه و اجماع‌پذیری ۵ گویه) اختصاص داده شد که با استفاده از طیف لیکرت ۵ تایی مورد سنجش قرار گرفته‌اند. روایی پرسشنامه توسط صاحب‌نظران و اعضاء هیأت علمی گروه ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان و پایایی آن نیز با استفاده از آلفای کرونباخ برای ابعاد مشارکت ($\alpha = 0/69$)؛ پاسخگویی ($\alpha = 0/74$)؛ کارایی ($\alpha = 0/78$)؛ شفاف بودن ($\alpha = 0/79$)؛ عدالت‌پروری ($\alpha = 0/84$)؛ قانون‌مداری ($\alpha = 0/74$)؛ مسئولیت‌پذیری ($\alpha = 0/75$) و اجماع‌پذیری ($\alpha = 0/76$) مورد تأیید قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSSwin24 انجام شد. بعد از جمع‌آوری اطلاعات و وارد کردن داده‌ها در نرم افزار SPSS، جهت توصیف دیدگاه پاسخگویان در رابطه میزان مطلوبیت عملکرد دهیاری‌ها در هر کدام از ابعاد حکمرانی خوب از فرمول (ISDM)^۱ استفاده شد که نحوه تبدیل امتیازات کسب شده در چهار سطح نامطلوب، نسبتاً نامطلوب، نسبتاً مطلوب و مطلوب به صورت زیر برآورد گردیده است.

$$A = \text{نامطلوب} : \min \leq A < \text{Mean} - \text{Sd}$$

$$B = \text{نسبتاً نامطلوب} : \text{Mean} - \text{Sd} \leq B < \text{Mean}$$

$$C = \text{نسبتاً مطلوب} : \text{Mean} \leq C < \text{Mean} + \text{Sd}$$

$$D = \text{مطلوب} : \text{Mean} + \text{Sd} \leq D \leq \max$$

^۱- Interval of Standard Deviation from the Mean

نتایج و بحث

براساس داده‌های گردآوری شده در روستاهای مورد مطالعه در شهرستان ایوان به منظور تحلیل عملکرد مدیریت نوین روستایی، نتایج نشان داد که از مجموع ۱۲۲ نفر از پاسخگویان ۳۵ نفر (۲۸/۶ درصد) را زنان و ۸۷ نفر (۷۱/۴ درصد) را مردان تشکیل دادند. ۵/۷ درصد کمتر از ۳۰ سال، ۴۷/۵ درصد بین ۳۰ تا ۴۰ سال، ۳۳/۶ درصد ۴۱ تا ۵۰ سال و ۱۳/۱ درصد بالاتر از ۵۰ سال سن داشتند. میانگین سن پاسخگویان ۴۱/۴۴ و انحراف معیار ۹/۴۹ است. به لحاظ میزان تحصیلات، ۱۳/۱ درصد زیردیپلم، ۲۰/۵ درصد دیپلم، ۴۱ درصد فوق‌دیپلم و ۲۵/۴ درصد در لیسانس داشتند. ۲۷/۹ درصد در بخش کشاورزی و ۷۲/۱ درصد در بخش غیرکشاورزی شاغل هستند. ۲۲/۱ درصد در بخش دولتی، ۱۸ درصد در بخش خصوصی مشغول به کار هستند، همچنین ۳۴/۴ درصد دارای شغل آزاد و ۱۹/۷ درصد بیکار بودند. ۵/۷ درصد به این گزینه پاسخ ندادند. همچنین نتایج در جدول شماره دو نشان داد ۵۴/۹ درصد پاسخگویان ساکن دهستان نبوت و ۴۵/۱ درصد ساکن دهستان سراب بودند.

جدول ۲: توزیع فراوانی پاسخگویان براساس روستا

دهستان	فراوانی	درصد فراوانی	روستا	فراوانی	درصد فراوانی
نبوت	شورابه	۱۱	۹	پلنگرد	۱۱
	خوران	۱۲	۹/۸	ساتیان	۱۲
	کله چوب	۱۰	۸/۲	چقاماهی	۱۱
	هلشی	۱۲	۹/۸	داراب	۱۱
	چالانچی	۱۰	۸/۲	سراب	۱۱
سراب	دوبیران	۱۱	۹	جمع	۱۲۲
					۱۰۰

نتایج اولویت‌بندی عملکرد دهیاری‌ها براساس گویه‌های ابعاد هشتگانه حکمرانی از دیدگاه پاسخگویان نشان می‌دهد در بعد مشارکت، گویه‌های «استقبال دهیاری از مشارکت روستاییان در طرح‌های عمرانی»، «توجه دهیاری به نظرات و پیشنهادهای مردم برای حل مشکلات روستا» و «مشارکت جو بودن دهیار با روستاییان در اقدامات تأثیرگذار بر روستا» اولویت اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین در بعد پاسخگویی گویه‌های «رضایت از رفتار دهیار»، «امکان ملاقات مستقیم مردم با دهیار در طول روز» و «پاسخگویی دهیار به نیازهای کشاورزی روستاییان» اولویت اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند. در بعد کارایی نتایج نشان می‌دهد از دیدگاه پاسخگویان گویه‌های «موفق بودن دهیاری در زمینه دفع زباله»، «نظافت روستا و

همچنین خدمات روستایی»، «تلاش در جهت ایجاد فرصت‌های جدید شغلی» و «ایجاد فرصت خلاقیت و نوآوری» اولویت اول تا سوم را به خود اختصاص داده است. در بعد شفاف‌بودن از دیدگاه پاسخگویان گویه‌های «صداقت دهیاری با روستاییان»، «آگاه کردن روستاییان از مسائل و مشکلات در زمینه‌های مختلف» و «اجازه اظهارنظر به روستاییان» اولویت اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند. نتایج نشان می‌دهد که در بعد عدالت‌پروری گویه‌های «تلاش دهیار برای تکریم و احقاق حقوق روستاییان و رفع تبعیض»، «رفتار برابر دهیار با همه اقشار و گروه‌های روستایی» و «ترجیح دادن منافع عموم بر منافع یک گروه خاص» اولویت اول تا سوم را به خود اختصاص داده است. در بعد قانون‌مداری از دیدگاه پاسخگویان گویه‌های «دفاع از حقوق روستاییان»، «قراردادن قوانین و مقررات در راستای بهبود روستا» و «رعایت قوانین و مقررات توسط دهیار و یکسان نگاه داشتن آن برای همه افراد و گروه‌ها» اولویت اول تا سوم را به خود اختصاص داده است. در بعد مسئولیت‌پذیری گویه‌های «ایجاد روحیه مسئولیت‌پذیری در روستاییان»، «احساس مسئولیت کردن دهیاری در برابر روستاییان» و «احساس مسئولیت کردن دهیاری در برابر عملکرد خود در روستا» از دیدگاه پاسخگویان اولویت اول تا سوم را به خود اختصاص داده است. در بعد اجماع‌پذیری گویه‌های «برگزاری نشست‌های گروهی توسط دهیار با روستاییان»، «برقراری ارتباط مناسب دهیار با روستاییان و نخبگان و استفاده از نظرات آن‌ها» و «در نظر گرفتن دیدگاه عمومی برای انتخاب دهیاری» از دیدگاه پاسخگویان اولویت اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند (جدول شماره سه).

اولویت‌بندی دیدگاه پاسخگویان نسبت به عملکرد دهیاری‌ها براساس شاخص‌های هشتگانه حکمرانی خوب

پس از بررسی وضعیت عملکرد دهیاری‌ها از دیدگاه پاسخگویان دهستان‌های بخش مرکزی شهرستان ایوان براساس شاخص‌های حکمرانی خوب، در ادامه دنبال اولویت‌بندی شاخص‌های تشکیل‌دهنده حکمرانی خوب در بین روستاییان انجام شد؛ زیرا شناسایی شاخص‌های با اهمیت بیشتر در بین شاخص‌های حکمرانی خوب، به نوعی به روشن شدن موضوع کمک بیشتری خواهد کرد. بنابراین جهت دستیابی به این مهم از آماره ضریب تغییرات استفاده گردید. با توجه به این‌که در محاسبه ضریب تغییرات انحراف معیار داده‌ها (نشان دهنده پراکندگی داده‌ها) در میانگین دخالت داده می‌شود، نتایج حاصل از ضریب تغییرات در مقایسه با نتایج حاصل شده از محاسبه میانگین، دارای توان و مطلوبیت بیشتری است و نتایج حاصل از اولویت‌بندی دیدگاه روستاییان دهستان بخش مرکزی شهرستان ایوان از دهیاری‌ها نسبت به شاخص‌های حکمرانی خوب نشان می‌دهد شاخص‌های مشارکت، پاسخگویی و کارآیی به ترتیب ضریب تغییرات ۰/۱۸۴، ۰/۲۲۲، ۰/۲۲۷، بیشترین میزان رضایت‌مندی را به خود اختصاص داده‌اند. در مقابل سه شاخص مذکور، نتایج نشان می‌دهد روستاییان مورد مطالعه در سه شاخص قانون‌مداری، اجماع‌پذیری و عدالت‌پروری به ترتیب با ضریب تغییرات ۰/۲۵۲، ۰/۲۶۲ و ۰/۲۷۶ کمترین میزان رضایت‌مندی را از دهیاری‌ها داشته‌اند (جدول شماره چهار).

جدول ۳: اولویت بندی عملکرد دهیاری براساس گویه‌های ابعاد حکمرانی از دیدگاه پاسخگویان

مؤلفه	گویه‌ها	میانگین رتبه ای	اولویت
مشارکت	استقبال دهیاری از مشارکت روستاییان در طرح های عمرانی	۳/۳۹	۱
	توجه دهیاری به نظرات و پیشنهادهای مردم برای حل مشکلات روستا	۳/۱۲	۲
	مشارکت جو بودن دهیار با روستاییان در اقدامات تأثیر گذار بر روستا	۳/۰۰	۳
	پدید آوردن بستر لازم توسط دهیار برای مشارکتهای عمومی روستاییان (دفع و تفکیک زباله، پرداخت عوارض و ..)	۲/۹۸	۴
	آگاه کردن روستاییان از روند تهیه و تصویب طرح های روستایی	۲/۶۶	۵
پاسخگویی	رضایت از رفتار دهیار	۳/۳۹	۱
	امکان ملاقات مستقیم مردم با دهیار در طول روز	۳/۲۶	۲
	پاسخگویی دهیار به نیازهای کشاورزی روستاییان	۳/۲۰	۳
	پاسخگویی دهیار به نیازهای زیست محیطی روستاییان	۳/۱۸	۴
	رسیدن به نتیجه مطلوب در مراجعه به دهیار	۲/۹	۵
	پاسخگویی دهیار به نیازهای اقتصادی روستاییان	۲/۷۷	۶
کاری	موفق بودن دهیاری در زمینه دفع زباله، نظافت روستا و همچنین خدمات روستایی	۲/۹۳	۱
	تلاش در جهت ایجاد فرصت های جدید شغلی	۲/۸۳	۲
	ایجاد فرصت خلاقیت و نوآوری	۲/۸۲	۳
	موفق بودن دهیار در زمینه احداث فضاهای تفریحی و ایجاد پارک کودکان و نگهداری از آن	۲/۸	۴
	موفق بودن دهیار در زمینه ساخت معابر و همچنین بهبود وضعیت کوچه ها و معابر	۲/۷۱	۵
	بازاریابی برای محصولات تولیدی روستاییان	۲/۶۸	۶
	موفق بودن دهیار در زمینه پروژه های آبرسانی روستا	۲/۵۷	۷
شفاف بودن	صداقت دهیاری با روستاییان	۳/۱۵	۱
	آگاه کردن روستاییان از مسائل و مشکلات در زمینه های مختلف	۳/۱۵	۱
	اعتماد روستاییان به دهیاری	۳/۱	۳
	اجازه اظهارنظر به روستاییان	۳/۱۱	۲
عدالت‌پروری	شفاف بودن نقش دهیار در اجرای قوانین برای روستائیان	۲/۹۳	۴
	تلاش دهیار برای تکریم و احقاق حقوق روستاییان و رفع تبعیض	۳/۰۸	۱
	رفتار برابر دهیار با همه اقشار و گروه های روستایی	۳/۰۶	۲
	ترجیح دادن منافع عموم بر منافع یک گروه خاص	۳/۰۶	۲
	تخصیص عادلانه منابع به روستاییان	۳/۰۳	۳
قانون‌مداری	یکسان عمل کردن دهیاری در همه محلات منطقه در زمینه خدمات روستایی	۲/۸۷	۴
	دفاع از حقوق روستاییان	۳/۰۷	۱
	قراردادن قوانین و مقررات در راستای بهبود روستا	۲/۸۶	۲
	رعایت قوانین و مقررات توسط دهیار و یکسان نگاه داشتن آن برای همه افراد و گروه‌ها	۲/۸۱	۳
	صدور مجوز برای نوسازی اماکن روستایی	۲/۷۹	۴
مسئولیت پذیری	برقراری امنیت برای روستاییان	۲/۵۹	۵
	ایجاد روحیه مسئولیت پذیری در روستاییان	۳/۰۹	۱
	احساس مسئولیت کردن دهیاری در برابر روستاییان	۲/۹	۲
	احساس مسئولیت کردن دهیاری در برابر عملکرد خود در روستا	۲/۸۹	۳
	واگذاری امور محلی به روستاییان	۲/۷۶	۴
احساس مسئولیت کردن دهیاری در برابر سایر بخش های دولتی و همچنین بخش خصوصی	۲/۶۷	۵	

ادامه جدول ۳: اولویت بندی عملکرد دهیاری براساس گویه های ابعاد حکمرانی از دیدگاه پاسخگویان

اولویت	میانگین رتبه ای	گویه ها	مؤلفه
۱	۳/۰۱	برگزاری نشست های گروهی توسط دهیار با روستاییان	۱- ۲- ۳- ۴- ۵
۲	۲/۷۵	برقراری ارتباط مناسب دهیار با روستاییان و نخبگان و استفاده از نظرات آن ها	
۳	۲/۷۳	در نظر گرفتن دیدگاه عمومی برای انتخاب دهیاری	
۴	۲/۶۵	برقراری ارتباط مناسب دهیار با بخش های دولتی تأثیر گذار بر روستا	
۵	۲/۵۷	برقراری ارتباط مناسب دهیار با بخش خصوصی	

جدول ۴: اولویت بندی ابعاد حکمرانی از دیدگاه پاسخگویان

اولویت	ضریب تغییرات	انحراف معیار	میانگین	ابعاد حکمرانی خوب
۱	۰/۱۸۴	۲/۸	۱۵/۱۵	مشارکت
۲	۰/۲۲۲	۴/۱۶	۱۸/۷۱	پاسخگویی
۳	۰/۲۲۷	۴/۴	۱۹/۳۴	کارایی
۴	۰/۲۴۰	۳/۷۱	۱۵/۴۳	شفاف بودن
۵	۰/۲۵۱	۳/۶	۱۴/۳۱	مسئولیت پذیری
۶	۰/۲۵۲	۳/۵۶	۱۴/۱۱	قانون مداری
۷	۰/۲۶۶	۳/۶۵	۱۳/۷	اجماع پذیری
۸	۰/۲۷۶	۴/۱۷	۱۵/۱	عدالت پروری

سطح بندی میزان مطلوبیت عملکرد دهیاری ها با توجه به ابعاد حکمرانی خوب از دیدگاه پاسخگویان

همان طور که در جدول شماره چهار مشاهده می شود، از دیدگاه پاسخگویان عملکرد دهیاری ها در بعد عدالت پروری و

اجماع پذیری در سطح نسبتاً مطلوب و در سایر ابعاد حکمرانی خوب نسبتاً نامطلوب ارزیابی شد.

جدول ۵: میزان مطلوبیت عملکرد دهیاری با توجه به ابعاد حکمرانی از دیدگاه پاسخگویان

انحراف معیار	میانگین	مطلوب		نسبتاً مطلوب		نسبتاً نامطلوب		نامطلوب		میزان مطلوبیت ابعاد حکمرانی
		درصد فراوانی فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	
۲/۸	۱۵/۱۵	۱۱/۵	۱۴	۳۱/۱	۳۸	۳۹/۳	۴۸	۱۸	۲۲	مشارکت
۴/۱۶	۱۸/۷۱	۱۶/۴	۲۰	۳۳/۶	۴۱	۳۴/۴	۴۲	۱۵/۶	۱۹	پاسخگویی
۴/۴	۱۹/۳۴	۱۴/۸	۱۸	۳۲	۳۹	۴۱/۸	۵۱	۱۱/۵	۱۴	کارایی
۳/۷۱	۱۵/۴۳	۱۵/۶	۱۹	۲۹/۵	۳۶	۳۸/۵	۴۷	۱۶/۴	۲۰	شفاف بودن
۴/۱۷	۱۵/۱	۷/۴	۹	۴۱/۸	۵۱	۳۷/۷	۴۶	۱۳/۱	۱۶	عدالت پروری
۳/۵۶	۱۴/۱۱	۱۶/۴	۲۰	۳۱/۱	۳۸	۴۱	۵۰	۱۱/۵	۱۴	قانون مداری
۳/۶	۱۴/۳۱	۱۶/۴	۲۰	۲۷/۹	۳۴	۴۴/۳	۵۴	۱۱/۵	۱۴	مسئولیت پذیری
۳/۶۵	۱۳/۷	۱۰/۷	۱۳	۴۱/۸	۵۱	۳۱/۱	۳۸	۱۶/۴	۲۰	اجماع پذیری

نتایج آزمون T در ارتباط با مقایسه میانگین‌ها نشان داد که در بعد مشارکت، با وجود اینکه به لحاظ سطح معنی‌داری دو گویه استقبال دهیاری از مشارکت روستاییان در طرح‌های عمرانی و آگاه کردن روستاییان از روند تهیه و تصویب طرح‌های روستایی در سطح ۰/۰۵ معنادار بوده اما میانگین‌ها نشان می‌دهد که سطح اجرا و پیاده سازی این دو گویه توسط دهیاری‌ها پایین تر از حد متوسط (میانگین ۳) بوده است.

در بعد پاسخگویی، گویه پاسخگویی دهیار به نیازهای کشاورزی روستاییان پایین تر از حد متوسط (میانگین ۳) بوده است. در بعد کارایی تمام گویه‌ها پایین تر از حد متوسط (میانگین ۳) بوده است.

همچنین نتایج نشان می‌دهد دهیاری در تمام گویه‌های بعد شفاف بودن و عدالت‌پروری عملکرد بالاتر یا نزدیک به میانگین داشته اند. در بعد قانون مداری فقط دو گویه صدور مجوز برای نوسازی اماکن روستایی و برقراری امنیت برای روستاییان دارای میانگین‌های متوسط به بالا می‌باشند.

در بعد مسئولیت‌پذیری گویه احساس مسئولیت کردن دهیاری در برابر سایر بخش‌های دولتی و همچنین بخش خصوصی و در بعد اجماع‌پذیری گویه برقراری ارتباط مناسب دهیار با بخش خصوصی دارای میانگین‌های متوسط به بالا می‌باشند و سایر گویه‌ها پایین تر از حد متوسط (میانگین ۳) بوده اند (جدول ۶).

بعد از مشخص شدن وضعیت کلی عملکرد دهیاری‌ها براساس گویه‌های شاخص کلی حکمرانی خوب، وضعیت عملکرد مدیران روستایی در شاخص‌های هشتگانه حکمرانی خوب روستایی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان می‌دهد (جدول شماره هفت)، در بین هشت شاخص مورد بررسی میانگین چهار شاخص مشارکت، پاسخگویی، شفاف بودن و عدالت بیشتر از میانگین مبنا (عدد ۳) بوده است و میانگین چهار شاخص کارآیی، قانون‌مداری، مسئولیت‌پذیری، اجماع‌پذیری از میانگین مبنا کمتر بوده است.

منفی شدن شاخص انحراف از میانگین اکثر شاخص‌های مذکور، ضعیف عملکرد دهیاری‌ها در اکثر شاخص‌های حکمرانی خوب را از دیدگاه پاسخگویان نشان می‌دهد.

مقایسه میانگین ابعاد حکمرانی خوب از دیدگاه پاسخگویان بر حسب دهستان محل سکونت

مطابق یافته‌های جدول شماره هشت، بین دهستان محل سکونت پاسخگویان و دیدگاه آنها نسبت به وضعیت ابعاد حکمرانی خوب تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

این نتیجه بیانگر آن است که پاسخگویانی که در دهستان‌های نبوت و سراب زندگی می‌کنند، دارای دیدگاه یکسانی نسبت به وضعیت موجود ابعاد حکمرانی خوب هستند و محل سکونت بر دیدگاه‌های پاسخگویان در خصوص میزان مطلوبیت ابعاد حکمرانی خوب تفاوت معنی‌داری ایجاد نمی‌کند (جدول ۸).

جدول ۶: نتایج آزمون T برای گویه‌های شاخص‌های حکمرانی براساس گویه

مؤلفه	گویه‌ها	T	Sig	میانگین	اختلاف در سطح ۹۵٪	
					حد پایین	حد بالا
مشارکت	استقبال دهیاری از مشارکت روستاییان در طرح‌های عمرانی	-۳/۹۶	۰/۰۰۰	۲/۶۶	-۰/۵۲	-۰/۱۷
	توجه دهیاری به نظرات و پیشنهادهای مردم برای حل مشکلات روستا	-۰/۲۶۶	۰/۷۹۱	۲/۹۸	-۰/۱۴	-۰/۱۱
	مشارکت جو بودن دهیار با روستاییان در اقدامات تأثیر گذار بر روستا	۱/۷۲	۰/۰۸۷	۳/۱۲	-۰/۰۲	-۰/۲۶
	پدید آوردن بستر لازم توسط دهیار برای مشارکت‌های عمومی روستاییان	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	۳/۰۰	-۰/۱۷	-۰/۱۷
پاسخگویی	آگاه کردن روستاییان از روند تهیه و تصویب طرح‌های روستایی	۴/۶۱	۰/۰۰۰	۲/۳۹	-۰/۲۲	-۰/۵۵
	رضایت از رفتار دهیار	-۱/۰۷	۰/۲۸۳	۲/۹	-۰/۲۸	-۰/۰۸
	امکان ملاقات مستقیم مردم با دهیار در طول روز	۲/۲۳	۰/۰۲۷	۳/۲	۰/۰۲	-۰/۳۹
	پاسخگویی دهیار به نیازهای کشاورزی روستاییان	-۲/۲۶	۰/۰۲۵	۲/۷۷	-۰/۴۳	-۰/۰۳
کارایی	پاسخگویی دهیار به نیازهای زیست محیطی روستاییان	۱/۹۵	۰/۰۵۳	۳/۱۸	۰/۰۰	-۰/۳۶
	رسیدن به نتیجه مطلوب در مراجعه به دهیار	۲/۴۷	۰/۰۱۵	۳/۲۶	۰/۰۵	-۰/۴۷
	پاسخگویی دهیار به نیازهای اقتصادی روستاییان	۴/۵۳	۰/۰۰۰	۳/۳۹	۰/۲۲	-۰/۵۷
	موفق بودن دهیاری در زمینه دفع زباله، نظافت روستا و همچنین خدمات روستایی	-۴/۹۴	۰/۰۰۰	۲/۵۷	-۰/۶۰	-۰/۲۶
شفاف بودن	تلاش در جهت ایجاد فرصت‌های جدید شغلی	-۰/۸۴۶	۰/۳۹۹	۲/۹۳	-۰/۲۵	-۰/۱۰
	ایجاد فرصت خلاقیت و نوآوری	-۰/۲/۵۷	۰/۰۱۱	۲/۸۰	-۰/۳۶	-۰/۰۵
	موفقیت دهیار در زمینه احداث فضاهای تفریحی و ایجاد پارک کودکان و نگهداری از آن	-۳/۸۲	۰/۰۰۰	۲/۷۱	-۰/۴۴	-۰/۱۴
	موفق بودن دهیار در زمینه ساخت معابر و همچنین بهبود وضعیت کوچه‌ها و معابر	-۳/۵	۰/۰۰۱	۲/۶۸	-۰/۵۰	-۰/۱۴
عادات پروری	بازاریابی برای محصولات تولیدی روستاییان	-۲/۰۰	۰/۰۴۸	۲/۸۲	-۰/۳۶	-۰/۰۰
	موفق بودن دهیار در زمینه پروژه‌های آبرسانی روستا	-۱/۹۱	۰/۰۵۸	۲/۸۳	-۰/۳۵	-۰/۰۱
	صداقت دهیاری با روستاییان	۱/۷۸	۰/۰۷۷	۳/۱۵	-۰/۰۲	-۰/۳۱
	آگاه کردن روستاییان از مسائل و مشکلات در زمینه‌های مختلف	۱/۷۹	۰/۰۷۵	۳/۱۵	-۰/۰۱	-۰/۳۱
قانون مداری	اعتماد روستاییان به دهیاری	۱/۰۲	۰/۳۰۹	۳/۱۰	-۰/۰۹	-۰/۲۹
	اجازه اظهار نظر به روستاییان	-۰/۷۵۷	۰/۴۵۱	۲/۹۳	-۰/۲۷	-۰/۱۲
	شفاف بودن نقش دهیار در اجرای قوانین برای روستاییان	۱/۱۲	۰/۲۵۸	۳/۱۱	-۰/۰۸	-۰/۲۹
	تلاش دهیار برای تکریم و احقاق حقوق روستاییان و رفع تبعیض	-۱/۵۲	۰/۱۳۱	۲/۸۷	-۰/۳۰	-۰/۰۴
مسئولیت پذیری	رفتار برابر دهیار با همه اقشار و گروه‌های روستایی	۰/۶۱۵	۰/۵۴۰	۳/۰۶	-۰/۱۳	-۰/۲۴
	ترجیح دادن منافع عموم بر منافع یک گروه خاص	۰/۵۷۶	۰/۵۶۶	۳/۰۶	-۰/۱۴	-۰/۲۵
	تخصیص عادلانه منابع به روستاییان	۰/۸۱۵	۰/۴۱۶	۳/۰۸	-۰/۱۲	-۰/۲۸
	یکسان عمل کردن دهیاری در همه محلات منطقه در زمینه خدمات روستایی	-۰/۳۳۴	۰/۷۳۹	۳/۰۳	-۰/۱۶	-۰/۲۳
قانون مداری	دفاع از حقوق روستاییان	-۲/۰۱	۰/۰۴۶	۲/۸۱	-۰/۳۷	-۰/۰۰
	قراردادن قوانین و مقررات در راستای بهبود روستا	-۱/۵۸	۰/۱۱۶	۲/۸۶	-۰/۳۱	-۰/۰۴
	رعایت قوانین و مقررات توسط دهیار و یکسان نگاه داشتن آن برای همه افراد و گروه‌ها	-۲/۴۲	۰/۰۱۷	۲/۷۹	-۰/۳۹	-۰/۰۴
	صدور مجوز برای نوسازی اماکن روستایی	۰/۷۰۶	۰/۴۸۲	۳/۰۷	-۰/۱۲	-۰/۲۵
مسئولیت پذیری	برقراری امنیت برای روستاییان	-۴/۳۴	۰/۰۰۰	۳/۵۹	-۰/۶۰	-۰/۲۲
	ایجاد روحیه مسئولیت پذیری در روستاییان	-۳/۱۴	۰/۰۰۲	۲/۷۶	-۰/۳۹	-۰/۰۹
	احساس مسئولیت کردن دهیاری در برابر روستاییان	-۱/۰۷	۰/۲۸۷	۲/۹۰	-۰/۲۸	-۰/۰۸
	احساس مسئولیت کردن دهیاری در برابر عملکرد خود در روستا	-۱/۳۳	۰/۱۸۳	۲/۸۹	-۰/۲۸	-۰/۰۵
مسئولیت پذیری	واگذاری امور محلی به روستاییان	-۳/۲۸	۰/۰۰۱	۲/۶۷	-۰/۲۸	-۰/۱۳
	احساس مسئولیت کردن دهیاری در برابر سایر بخش‌های دولتی و خصوصی	۰/۸۸۳	۰/۳۷۹	۳/۰۹	-۰/۱۱	-۰/۲۹

ادامه جدول ۶: نتایج آزمون T برای گویه‌های شاخص‌های حکمرانی براساس گویه

مؤلفه	گویه ها	T	Sig	میانگین	اختلاف در سطح ۹۵٪	
					حد پایین	حد بالا
اجماع پذیری (توافق) جمعی	برگزاری نشست‌های گروهی توسط دهیار با روستاییان	-۲/۴۶	۰/۰۱۵	۲/۷۵	-۰/۴۴	-۰/۰۵
	برقراری ارتباط مناسب دهیار با روستاییان و نخبگان و استفاده از نظرات آن‌ها	-۳/۵۹	۰/۰۰۰	۲/۶۵	-۰/۵۵	-۰/۱۶
	در نظر گرفتن دیدگاه عمومی برای انتخاب دهیاری	-۴/۹۰	۰/۰۰۰	۲/۵۷	-۰/۶۱	-۰/۲۶
	برقراری ارتباط مناسب دهیار با بخش‌های دولتی تأثیر گذار بر روستا	-۳/۱۳	۰/۰۰۲	۲/۷۳	-۰/۴۴	-۰/۱۰
	برقراری ارتباط مناسب دهیار با بخش خصوصی	۰/۰۹۲	۰/۹۲۷	۳/۰۱	-۰/۱۷	۰/۱۸

جدول ۷: نتایج آزمون t تک نمونه ای برای بررسی عملکرد دهیاری‌ها براساس ابعاد هشتگانه حکمرانی خوب

Test Value = 3

شاخص	T	درجه آزادی	سطح معنی داری	میانگین	انحراف از میانگین	اختلاف با فاصله ۹۵ درصد	
						حد پایین	حد بالا
مشارکت	۰/۵۸۱	۱۲۱	۰/۵۶۲	۳/۰۲	۰/۰۲۹	-۰/۰۷۱	۰/۱۳
پاسخگویی	۱/۸۹	۱۲۱	۰/۰۶۱	۳/۱۱	۰/۱۱	-۰/۰۰۵	۰/۲۴۳
کارآیی	-۴/۱۷	۱۲۱	۰/۰۰۰	۲/۷۶	-۰/۲۳۷	-۰/۳۵۰	-۰/۱۲۵
شفاف بودن	۱/۲۶	۱۲۱	۰/۲۰۷	۳/۰۸	۰/۰۸۵	-۰/۰۴۷	۰/۲۱۸
قانون مداری	-۲/۷۴	۱۲۱	۰/۰۰۷	۲/۸۲	-۰/۱۷۷	-۰/۳۰۴	-۰/۰۴۹
مسئولیت پذیری	-۲/۱۱	۱۲۱	۰/۰۳۷	۲/۸۶	-۰/۱۳۷	-۰/۲۶۶	-۰/۰۰۸
عدالت	۰/۲۶۰	۱۲۱	۰/۷۹۵	۳/۰۱	۰/۰۱۹	-۰/۱۲۹	۰/۱۶۹
اجماع پذیری	-۳/۹۱	۲۱۱	۰/۰۰۰	۲/۷۴	-۰/۲۵۹	-۰/۳۹۰	-۰/۱۲۷

جدول ۸: مقایسه میانگین ابعاد حکمرانی خوب از دیدگاه پاسخگویان بر حسب دهستان محل سکونت

ابعاد حکمرانی خوب	دهستان	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	مقدار آزمون t	Sig
مشارکت	سراب	۵۵	۱۴/۶۷	۲/۳۱	-۱/۷	۰/۰۹
	نیوت	۶۷	۱۵/۵۴	۳/۱۱		
پاسخگویی	سراب	۵۵	۱۸/۴۴	۴/۱	-۰/۶۶	۰/۵
	نیوت	۶۷	۱۸/۹۴	۴/۲۳		
کارآیی	سراب	۵۵	۱۹/۶۷	۳/۷۳	۰/۷۶	۰/۴۴
	نیوت	۶۷	۱۹/۰۶	۴/۸۸		
شفاف بودن	سراب	۵۵	۱۵/۴۲	۳/۹۴	-۰/۰۲۲	۰/۹۸
	نیوت	۶۷	۱۵/۴۳	۳/۵۴		
قانون مداری	سراب	۵۵	۱۳/۷۵	۲/۸۱	-۱/۰۳	۰/۳۰
	نیوت	۶۷	۱۴/۴۲	۴/۰۷		
مسئولیت پذیری	سراب	۵۵	۱۳/۹۵	۳/۲۴	-۱/۰۱	۰/۳۱
	نیوت	۶۷	۱۴/۶۱	۳/۸۷		
عدالت	سراب	۵۵	۱۵/۲۰	۳/۶	۰/۲۴	۰/۸
	نیوت	۶۷	۱۵/۰۱	۳/۵۹		
اجماع پذیری	سراب	۵۵	۱۳/۴۲	۳/۲۳	-۰/۷۸	۰/۴۳
	نیوت	۶۷	۱۳/۹۴	۳/۹۸		

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

وجود نظام مدیریت و تشکیلات متناسب در کنار دیگر عوامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، یکی از عوامل مؤثر در توسعه روستایی به شمار می‌رود. اما در نیم قرن اخیر مدیریت متمرکز و دولتی با توجه به پراکنش گسترده و تفاوت‌های مختلف و فاحش در ایران دارای توجیه نبوده و تاکنون موفقیتی چشمگیری نداشته است؛ لذا ضرورت دارد در برنامه‌ریزی توسعه روستایی به کارگیری الگوی مدیریت محلی و روش مشارکتی، به عنوان محور مطالعات و برنامه‌ریزی توسعه روستایی توجه شود. حکمرانی خوب الگویی است که در پی ناکارآمدی سازوکارهای پیشین توسعه، توسط کشورهای توسعه یافته و مجامع بین‌المللی ارائه شد و به ویژه در کشورهای در حال توسعه به منظور استقرار و نهادینه‌سازی جامعه مدنی و سیاست‌های مربوطه جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. بر این اساس در سال‌های اخیر، موضوع حکمروایی روستایی در کانون توجه محققان و سیاستگذاران توسعه و به ویژه توسعه روستایی قرار گرفته است. لذا با توجه به گذشت بیش از دو دهه از عمر این نظام مدیریتی نوین در ایران، تحقق اهداف این رویکرد در اولویت قرار دارد. بنابراین پژوهش حاضر به بررسی میزان موفقیت و تحقق پذیری شاخص‌های حکمروایی خوب روستایی در نواحی روستایی شهرستان ایوان پرداخته است. بر این اساس با تدوین و تکمیل تعداد ۱۲۲ پرسشنامه، میزان تحقق شاخص‌های حکمروایی خوب روستایی، همچنین تفاوت بین روستا به لحاظ میزان تحقق و تفاوت در وضعیت شاخص‌ها، مورد بررسی قرار گرفت و نتایج زیر حاصل شد:

- نتایج حاصل از اولویت‌بندی دیدگاه روستاییان دهستان بخش مرکزی شهرستان ایوان از دهیاری‌ها نسبت به شاخص‌های حکمرانی خوب نشان می‌دهد شاخص‌های مشارکت، پاسخگویی و کارایی به ترتیب، بیشترین میزان رضایت‌مندی را به خود اختصاص داده‌اند. در مقابل سه شاخص مذکور، نتایج نشان می‌دهد روستاییان مورد مطالعه در سه شاخص قانون‌مداری، اجماع‌پذیری و عدالت‌پروری به ترتیب کمترین میزان رضایت‌مندی را از دهیاری‌ها داشته‌اند.
- از دیدگاه پاسخگویان عملکرد دهیاری‌ها در بعد عدالت‌پروری و اجماع‌پذیری در سطح نسبتاً مطلوب و در سایر ابعاد حکمرانی خوب نسبتاً نامطلوب ارزیابی شد.
- نتایج آزمون T در ارتباط با مقایسه میانگین‌ها نشان داد که در بعد مشارکت، با وجود اینکه به لحاظ سطح معنی‌داری دو گویه استقبال دهیاری از مشارکت روستاییان در طرح‌های عمرانی و آگاه کردن روستاییان از روند تهیه و تصویب طرح‌های روستایی در سطح ۰/۰۵ معنادار بوده اما میانگین‌ها نشان می‌دهد که سطح اجرا و پیاده‌سازی این دو گویه توسط دهیاری‌ها پایین‌تر از حد متوسط بوده است. در بعد پاسخگویی، گویه پاسخگویی دهیار به نیازهای کشاورزی روستاییان پایین‌تر از حد متوسط بوده است. در بعد کارایی تمام گویه‌ها پایین‌تر از حد متوسط بوده است. همچنین

نتایج نشان می‌دهد دهیاری در تمام گویه‌های بعد شفاف بودن و عدالت‌پروری عملکرد بالاتر یا نزدیک به میانگین داشته‌اند. در بعد قانون مداری فقط دو گویه صدور مجوز برای نوسازی اماکن روستایی و برقراری امنیت برای روستاییان دارای میانگین‌های متوسط به بالا می‌باشند. در بعد مسئولیت‌پذیری گویه احساس مسئولیت کردن دهیاری در برابر سایر بخش‌های دولتی و همچنین بخش خصوصی و در بعد اجماع‌پذیری گویه برقراری ارتباط مناسب دهیار با بخش خصوصی دارای میانگین‌های متوسط به بالا می‌باشند و سایر گویه‌ها پایین‌تر از حد متوسط بوده‌اند.

- وضعیت عملکرد مدیران روستایی در شاخص‌های هشتمین حکمرانی خوب روستایی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان می‌دهد، در بین هشت شاخص مورد بررسی میانگین چهار شاخص مشارکت، پاسخگویی، شفاف بودن و عدالت بیشتر از میانگین مبنا بوده است و میانگین چهار شاخص کارآیی، قانون‌مداری، مسئولیت‌پذیری، اجماع‌پذیری از میانگین مبنا کمتر بوده است. منفی شدن شاخص انحراف از میانگین اکثر شاخص‌های مذکور، ضعیف عملکرد دهیاری‌ها در اکثر شاخص‌های حکمرانی خوب را از دیدگاه پاسخگویان نشان می‌دهد.

با استناد به یافته‌های پژوهش، برای نواحی روستایی تحت مطالعه جهت تحقق حکمرانی خوب روستایی موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

- برگزاری جلسات عمومی در روستاها برای ارائه گزارش عملکرد دهیاری‌ها؛
- تشویق روستاییان به مشارکت در مباحث عمومی مربوط به روستا؛
- ایجاد، تقویت و توانمندسازی تشکل‌های مردمی در سطح مناطق روستایی؛
- تدوین قانونی جدید برای دهیارها متناسب با شاخص‌های حکمروایی خوب،
- آموزش مدیران محلی و مردم روستایی در ارتباط با آگاهی از اصول حکمروایی مطلوب و پیاده‌سازی آن
- فراهم ساختن زمینه‌های اجرایی و پیاده‌سازی قواعد حکمروایی مطلوب در مقیاس‌های محلی مانند محیط‌های روستایی

منابع:

- Abraham, A. (2013). Strengthening Rural Management Education in India, Strengthening Rural Management Education in India. *Business Frontiers*, 4(1). 1- 8.
- Ahmadi, M. & Cheraghi, M. (2018). Analysis of Effective Factors in Rural Good Governance with Focus on Rural manager (Dehyar), (Case study: Chaipare Bala County, Zanjan Township). *Quarterly of Geography (Regional Planning)*, 7(4), 33-44, (In Farsi).
- Afrakhteh, H. (2011). Rural management with emphasis on Iran. Tehran, Ganj Honar Publications. (In Farsi).

- Atkociuniene, V. (2014). The innovative Management principles development. *European Scientific Journal*, edition vol. 10, No. 7, pp: 100- 117.
- Azmi, A. & Rezaei, R. (2017). Study of People's Attitude to Dehyriha Function from Creation to Today Case study Mirbag County: Delfan District-Lorestan Province. *Geography and human Relationships*, 1(2), 154- 166. (In Farsi).
- Barghi, H. & Ghanbari, Y. (2017). A Survey on Factors Affecting the Performance of Rural Municipality Administers in Rural Areas of Isfahan County, Iran. *Village and Development*, 20(1), 103-122. (In Farsi).
- Badri, A. (2012). Rural Management Challenges in Iran and Strategic Policy Making. *Quarterly Journal of Policy Guide*, 2 (3), 179-147, (In Farsi).
- Barkin, D. 2000. Local Governance: A model of Sustainable Rural Resource management for the Third world. *Int. J. Agriculture Resources, Governance and Ecology*, 1(1): 43-55.
- Hesam, M., Rezvani, M. R. And Ashour, H. (2014). The Villagers' Satisfaction of Dehyari (Rural Management Unit) Performance with good governance approach (The case study: the villages of south district Gorgan city). *Geographical Planning of Space Quarterly Journal*, 4(14), 99-126. (In Farsi).
- Daneshvar Ameri, Z., Hossein Shabanali Fami, H. & Shokati Amqani, M. (2016). Analysis on Satisfaction of Rural People about Dehyaries Performance (Case Study: Oskou County Villages). *Human Geography Research Quarterly*, 48(3), 493- 506, (In Farsi).
- Ghadermarzi, H. & Jamini, D. (2017). Evaluating the Performance of New Rural Management with a Good Governance Approach and Presenting Solutions for its Improvement in Rural Areas (Case Study: Shaho District, Ravansar County). *Journal of Research and Rural Planning*, 6(2), 109- 123. (In Farsi).
- Ghasemi Nargesi, H., falahtabar, N. & Estelaji, A. (2017). Assessing the Satisfaction Level of Rural Residents about the Performance of Managers Local in Somesara. *Quarterly of Geography (Regional Planning*, 7(2), 277- 286. (In Farsi).
- Go, F.M. & Trunfio, M. (2011). E-Services Governance in public and private sector: Management Organization Perspective, *Wien: Springer*, pp:10 -19.
- Kalantari, K. (2005). Rural Sociology. Tehran, Payame Noor University Publications, (In Farsi).
- Maleki, M. (2017). Investigating the performance of the municipality in the framework of good and worthy urban governance (studied: Ilam city areas). *Scientific- extentional Quarterly of Ilam Culture*, 17 (52 and 53), 81-63. (In Farsi).
- Mahdavi, d. And Karimipour, Z. (1391). Codification of a desirable model of modern rural development management in Iran. *Research Journal of Payame Noor University, Chaharmahal and Bakhtiari Province*, No. 6. (In Farsi).
- Mantino, F. (2010). Typologies of Governance Models, National Institute of Agricultural Economics, Rome, Italy (INEA).
- May Dory, A. (2005). An Introduction to the Theory of Good Governance. *Journal of Social Welfare Research*, 6 (22), 287-261. (In Farsi).

Missens, R. (2008). Sovereignty, Good Governance and First Nations Human Resources: Capacity Challenges. *Research Paper for the National Centre for First Nations Governance*. http://www.fngovernance.org/ncfng_research/richard_missens.pdf

Mohammadi, S. And Abdullahi, b. (2017). Assessing the level of awareness of Dehyaries about the principles of modern rural management (Case study: Khavomirabad section of Marivan city). *Expert-Scientific Journal Spatial-Locational Researches*, 1, 40- 61. (In Farsi).

Moradi, K. & Papzan, A. (2013). Modelling the Factors of Success in Rural Administration (Case Study: Baladarband, Kermanshah Province, Iran). *Journal of Rural Research*, 3(2), 175-202. (In Farsi).

Naderi Mehdi, K. (2015). Analyzing of barrier factors of new approach of rural management in Hamedan province. *Journal of Rural Research*, 6(1),187-208. (In Farsi).

Norouzi, A., Mahdavi, D. & Badrizadeh, Z. (2017). Evaluating the Performance of Village Administrations Using the Framework of Rural Good Governance Indicators (A Case Study: Rural Areas in Central District of Isfahan County). *Journal of Rural Research*, 8(4),649- 662. (In Farsi).

Organizations Dehyaries Ministry of Interior. (2006). Collection of Dehyaries laws and regulations. Tehran: Organization of Municipalities and Dehyaries of the country. (In Farsi).

Parliamentary Research Center. (2004). Good governance and its indicators. Tehran, Parliamentary Economic Research Office. (In Farsi).

Rezaian, A. (2002). Principles of Management. Samat Publications. (In Farsi).

Roknaldin Eftekhari, A., Azimi Amoli, J., Pourtaheri, M. & Zahra Ahmadypour, Z. (2012). Presentation of an Appropriate Rural Good Governance Model in Iran Case study: Rural Areas of Mazandaran Province in Iran. *International Quarterly of Geopolitics*,8(26), 1-28. (In Farsi).

Sharma, M. (2004). Local Government Rural and Urban. Anmol Publications, New Dehli.

Taleb, M. (2018). Rural management in Iran. Tehran, Tehran University Publications. (In Farsi).

Yaghi, A. (2008). Good Governance practices by local Administration in Jordan and USA. *International Journal of Rural Management*, 4(1&2), 2008: 47-65.

Analyze the performance of modern rural management with a good governance approach (Case study: Rural Municipality Administrators in the central part, Ivan County)

M. Mousavi^{1*}, S. Mohammad Zadeh², P. Pak³, M. J. Fatahi⁴

1,3,4) PhD. student, Faculty of Agricultural Engineering and Rural, University of Agricultural Sciences and Natural Resources Khuzestan.

2) Assistant Professor, Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agricultural Engineering and Rural, University of Agricultural Sciences and Natural Resources Khuzestan.

*Correspondence author: marziehmousavi66@yahoo.com

Received Date: 2019/05/06

Accepted Date: 2019/08/11

Abstract

Management is the most important factor in the life, growth and development or death of a society and controls the movement of the current from the current state to the desired state. Accordingly, paying attention to the management structure in rural communities is one of the basic issues in analyzing the country's rural issues. There are different approaches to rural management that one of the newest and most important of them is favorable and good rural governance. Accordingly, the aim of this study is to investigate and analyze the current situation of local rural management in terms of performance based on the eight indicators of good governance. For this purpose, descriptive-analytical methodology, library resources and field research (questionnaire) were used. The statistical sample of the study is eleven villages of Nabovat and Sarab villages of Ivan county and 122 people were selected and read randomly. The results of the study show that the performance status of rural managers in the eight indicators of good rural governance, among the eight indicators examined, the average of the four indicators of participation, accountability, transparency and justice was higher than the average basis and the average of the four indicators of efficiency, rule of law, responsibility, and consensus was lower than the average. deviation from the mean index most of these indicators were negative and showed that from the respondents' point of view, the performance of Rural Municipality Administrators in most indicators of good governance is weak.

Keywords: Rural management, governance, public participation, Rural Municipality Administer.